

(263. 8)

MEMORIE VAN TOELICHTING.

Algemeene beschouwingen.

Ten einde de reorganisatie van de arbeidsinspectie tot stand te brengen, zooals die laatstelijk is uiteengezet in de Memorie van Toelichting betreffende het wetsontwerp tot verhooging van het Xde hoofdstuk der Staatsbegroting voor het dienstjaar 1909 (Gedrukte stukken, Zitting 1908—1909, 211) is het noodzakelijk, dat art. 12 der Arbeidswet en art. 9 der Veiligheidswet gewijzigd worden. In die artikelen is toch sprake van „inspecteurs en verdere ambtenaren”. Vooral indien rekening wordt gehouden met de geschiedenis van het tot stand komen van deze wetsbepalingen, is het duidelijk, dat — zoolang die woorden onveranderd daarin voorkomen — eene organisatie der arbeidsinspectie, waarbij een ambtenaar boven de inspecteurs met de leiding van hunne werkzaamheden wordt belast, niet met die wetten zoude zijn overeen te brengen.

De ontworpen reorganisatie vordert bovendien wijziging van enkele andere bepalingen van Arbeidswet en Veiligheidswet zoodaande van eenige andere wetten, met name die, waarbij bevoegdheden worden toegekend of verplichtingen opgelegd aan den „inspecteur” of „den inspecteur van den arbeid”. De bedoeling van die voorschriften is, dat die bevoegdheden of verplichtingen zullen berusten bij het hoofd van den dienst der arbeidsinspectie in een ressort; immers de tegenwoordige organisatie kent, afgezien van den eerst onlangs benoemden inspecteur van den arbeid met den persoonlijke titel van directeur-generaal, geen andere inspecteurs dan zulke, die met het beheer van den dienst in een ambtsgebied belast zijn. Blevens nu de bedoelde wetsbepalingen ongewijzigd, dan zou bij eene reorganisatie, als in de bovenaangehaalde memorie is uiteengezet, verwarring ontstaan. Bij die inrichting van het dienstvak zullen immers inspecteurs van den arbeid van verschillende klassen met onderscheiden bevoegdheid werkzaam zijn, terwijl bovendien een der inspecteurs niet in een bepaald ambtsgebied zal hebben op te treden, maar aan den centralen dienst zal worden toegevoegd.

De hierbij aangeboden ontwerpen strekken tot het aanbrengen van de wijzigingen, welke de reorganisatie der arbeidsinspectie vordert in de wetten, waarvan de uitvoering aan den ondergeteekende is opgedragen en wel in de Arbeidswet, de Veiligheidswet, de Hinderwet, de Phosphorluciferswet 1901, de wet van 22 Mei 1905 (*Staatsblad* n°. 143) en de Ongevallenwet 1901. De ontwerpen tot wijziging van de Arbeidswet, de Veiligheidswet en de Ongevallenwet gaan eenigszins verder. Ondergeteekende is toch van oordeel, dat van deze gelegenheid gebruik behoort te worden gemaakt om enkele urgente voorzieningen te treffen, die de behandeling der voorstellen tot wetswijziging, met de reorganisatie der arbeidsinspectie verband houdende, naar zich laat aanzien, niet kunnen vertragen.

Ten tijde van de indiening der Memorie van Antwoord betreffende het Xde Hoofdstuk der Staatsbegroting voor 1909 werd — gelijk op bladz. 31 van die memorie werd medegegeeld — overwogen, of aan de voorstellen tot wijziging der Veiligheidswet, die met de reorganisatie der arbeidsinspectie verband houden, een voorstel zou zijn toe te voegen tot wijziging van art. 12 dier wet, ten einde de dubbele aangifte van ongevallen te ontgaan. De ondergeteekende is van oordeel, dat er alle reden bestaat, in het thans aangeboden wetsontwerp tot wijziging der Veiligheidswet, nieuwe bepalingen met betrekking tot de aangifte en het onderzoek van ongevallen op te nemen, en ten einde eene behoorlijke werking van die nieuwe

regeling te verzekeren, eene enkele wijziging van de Ongevallenwet voor te stellen. Tal van bedrijfschefs zijn thans genoodzaakt en ingevolge de Veiligheidswet en ingevolge de Ongevallenwet 1901 aangifte te doen, terwijl met ééne aangifte kan worden volstaan. Bovendien zijn de burgemeesters krachtens de Veiligheidswet en is de Rijksverzekeringsbank krachtens de Ongevallenwet verplicht naar de oorzaken en gevolgen van de meeste bedrijfsongevallen een onderzoek te doen instellen. Waar het onderzoek, van wege de Rijksverzekeringsbank ingesteld, zeer wel kan dienen om aan de ambtenaren der arbeidsinspectie gegevens omtrent die ongevallen te verschaffen, zijn alle termen aanwezig om de burgemeesters van die taak, welke vooral in groote gemeenten soms zeer zwaar kan zijn, te ontheffen. Dat het gewenscht is hierin spoedig verandering te brengen, behoeft zeker geen nadere toelichting. Vermits ook van de zijde der Staten-Generaal op dergelijke wetswijziging werd aangedrongen, laat het zich voorzien, dat het opnemen van de voorstellen, om op dit punt de noodige voorziening te treffen in de ontwerpen, strekkende om de Veiligheidswet en de Ongevallenwet in verband met de reorganisatie der arbeidsinspectie te wijzigen, de behandeling van deze laatste wijziging niet zal vertragen.

Ten slotte scheen het gewenscht, deze gelegenheid te benutten om in de Arbeidswet en in de Veiligheidswet enkele veranderingen aan te brengen, welke blijkens rechterlijke beslissingen noodig zijn.

Na hetgeen de ondergeteekende bij verschillende gelegenheden heeft medegegeeld omtrent den wetgevenden arbeid, welke naar zijne meening op het gebied der arbeidersbescherming moet verricht worden, kan het wel overbodig geacht worden nader in het licht te stellen, dat hij door de indiening van de niet met de reorganisatie der arbeidsinspectie verband houdende voorstellen tot wijziging van de Arbeids- en de Veiligheidswet, in nevensgaande ontwerpen vervat, zich allerminst ontslagen acht van de verplichting om eene meer algemeene herziening dier wetten voor te bereiden. Met de daartoe noodige werkzaamheden wordt dan ook voortgegaan.

Ter toelichting van de bijgaande ontwerpen van wet, voor zoover zulks na hetgeen hierboven werd opgemerkt nog noodig is, moge het volgende dienen.

Wijziging van de Arbeidswet.

De artt. II—VI van dit ontwerp houden verband met de reorganisatie der arbeidsinspectie. Het schijnt gewenscht in de eerste plaats deze toe te lichten.

Artikel II. Door art. 12 der Arbeidswet te lezen, zooals in het ontwerp wordt voorgesteld, wordt de hinderpaal tegen de reorganisatie, welke, gelijk reeds in den aanhef dezer memorie werd opgemerkt, in het bestaande artikel is gelegen, uit den weg geruimd. Voorts wordt daardoor bereikt, dat de bepalingen, welke met betrekking tot de organisatie der arbeidsinspectie in art. 9 der Veiligheidswet voorkomen, kunnen gemist worden. Het artikel is zoodanig geredigeerd, dat de wettelijke grondslag voor de organisatie der arbeidsinspectie uitsluitend in de Arbeidswet, de oudste der bestaande wetten op het gebied der arbeidersbescherming, zal gelegen zijn.

Voor zooveel noodig zij nog ter toelichting van het nieuwe artikel het volgende opgemerkt:

Volgens het 2de lid zal de indeeling van het Rijk in districten, welke voorkomt in den algemeenen maatregel van bestuur, bedoeld in art. 12 der Arbeidswet en art. 9 der Veiligheidswet, geschieden bij Koninklijk besluit. Zonder bezwaar schijnt deze meer eenvoudige en minder tijdroovende wijze van vaststelling der grenzen van de districten in de plaats te kunnen treden van eene indeeling van het Rijk bij algemeenen maatregel van bestuur.

Bij het ontwerpen van het 3de lid is getracht in het licht te stellen, dat tot de taak der arbeidsinspectie ook werkzaamheden behooren, welke uit andere wetten dan de Arbeidswet voortvloeien, en dat die taak, voor zoover zij met de Arbeidswet verband houdt, zich niet bepaalt tot het houden van toezicht op de naleving dier wet, maar nog andere verrichtingen omvat, welke voor de uitvoering der wet noodzakelijk zijn. Hierbij is vooral gedacht aan het geven van bindende voorschriften en aanwijzingen aan bedrijfschefs in de gevallen, aangegeven bij den op grond van art. 4 der wet uitgevaardigden algemeenen maatregel van bestuur; voorts aan het verzamelen van gegevens, waaruit kan blijken of en — zoo ja — welke maatregelen dienen getroffen te worden ten behoeve van eene richtige naleving der wet, het uitbrengen van adviezen dienaangaande enz. Het scheen

Wijziging van de Arbeidswet, de Veiligheidswet, de Hinderwet, de Phosphorluciferswet 1901, de wet van 22 Mei 1905 (*Staatsblad* n°. 143) en de Ongevallenwet 1901.

allerminst aanbeveling te verdienen de taak van de ambtenaren der arbeidsinspectie, welke uit de Arbeidswet voortvloeit, op gelijke wijze te omschrijven, als in het geldende art. 12 dier wet geschiedt. Immers daar wordt hun opgedragen onder de bevelen van den Minister, met de uitvoering der wet belast, op die uitvoering toe te zien. Volgens de letter der wet hebben deze ambtenaren derhalve toe te zien op de uitvoering, welke de Minister aan de wet geeft, en dat nog wel terwijl zij onder de bevelen van dienzelfden Minister staan. Het behoeft nauwelijks betoog, dat de woorden der wet hier niet met den wil van den wetgever overeenstemmen.

Het 4de lid draagt evenals art. 12 der Arbeidswet en art. 9 der Veiligheidswet in hun tegewoordige lezing aan een algemeen maatregel van bestuur op, den werkring en de bevoegdheden van de ambtenaren der arbeidsinspectie te regelen. De nieuwe algemeene maatregel zal hebben te bepalen, dat en op welke wijze voor de arbeidsinspectie en voor elk district een ambtenaar als hoofd van dienst wordt aangewezen. De wet eischt hier aanwijzing van districts-hoofden der arbeidsinspectie. Waar eenige wet eene bevoegdheid toekent of eene verplichting oplegt aan den „inspecteur van den arbeid” of den „inspecteur” en deze uitdrukking, zooals in den aanvang dezer memorie werd opgemerkt, in verband met de reorganisatie niet behouden kan blijven, kan deze derhalve vervangen worden door „districts-hoofd der arbeidsinspectie”.

Terwijl volgens het 4de lid de werkring en de bevoegdheden van de ambtenaren der arbeidsinspectie bij algemeenen maatregel van bestuur behooren te worden geregeld, bepaalt het 5de lid, dat hunne instructiën, waaronder zijn te verstaan de noodige regelen voor den inwendigen dienst, bij Koninklijk besluit worden vastgesteld. Gelijke bepalingen gelden voor de agenten der Rijksverzekeringsbank (vergelijk art. 82 j^o art. 15, 7de lid, der Ongevallenwet 1901).

Bij het 6de lid wordt de thans uit art. 16 der Arbeidswet en art. 15 der Veiligheidswet voortvloeiende verplichting tot mededeeling aan de Staten-Generaal van een verslag van de werkzaamheden der arbeidsinspectie opgelegd. Door verplaatsing van dit voorschrift naar het slot van art. 12 en uit de omschrijving van de taak der arbeidsinspectie in het 3de lid van de nieuwe lezing van het artikel blijkt, dat het verslag niet slechts zal moeten loopen over de werkzaamheden, welke uit de Arbeidswet voortvloeien, maar ook over die, welke een gevolg zijn van andere wetten, die aan ambtenaren dier arbeidsinspectie eene taak opdragen.

In plaats van elke twee jaren zal het verslag volgens de nieuwe lezing jaarlijks moeten worden uitgebracht; door het verslag over eene periode van twee jaren te doen loopen, verliezen vele mededeelingen haar actueel belang. Met verwijzing naar hetgeen op blz. 2 der Memorie van Toelichting betreffende het wetsontwerp tot wijziging en verhooging van het Xde hoofdstuk der Staatsbegroting voor het dienstjaar 1909 (Gedrukte Stukken 1908—1909—211) is medegedeeld, zij nog opgemerkt, dat de ontworpen bepaling geen overlegging vordert van de verslagen van de hoofdambtenaren der arbeidsinspectie afzonderlijk, maar van slechts één verslag. De kennismaking van hetgeen door de arbeidsinspectie wordt verricht, zal daardoor belangrijk worden vergemakkelijkt. Partieele verslagen kunnen naast het algemeene verslag worden gepubliceerd ten behoeve van plaatselijke autoriteiten en anderen, die belang stellen in hetgeen in een bepaald gebied is verricht. Eene verplichting daartoe bij de wet op te leggen scheen minder noodig en ook niet gewenscht. Mocht blijken, dat de behoefte aan deze partieele verslagen niet sterk wordt gevoeld, dan behoort de openbaarmaking er van zonder wetswijziging achterwege te kunnen worden gelaten.

Artikel III. Reeds sedert een tiental jaren zijn aan de inspecteurs van den arbeid bureelambtenaren toegevoegd. Na de reorganisatie zullen zulke ambtenaren ook aan den centralen dienst moeten worden verbonden, terwijl mede een bediende (bode-conciërge) daarbij behoort te worden werkzaam gesteld. Voor hen kunnen niet de regelen gelden, welke in art. 12 zijn neergelegd; daarom wordt voorgesteld te hunnen aanzien de noodige bepalingen in een afzonderlijk wetsartikel vast te stellen.

Artikel IV en VI. Voor de toelichting van deze artikelen moge worden verwezen naar hetgeen hierboven onderscheidenlijk met betrekking tot het 6de en het 4de lid van de nieuwe lezing van art. 12 der Arbeidswet is opgemerkt.

Artikel V. De hierbij voorgestelde wijziging van art. 17 der wet is een gevolg van het vervallen van art. 16.

Artikel I. In Januari j.l. werd de directeur van een der groote electrische centralen bij eene ingestelde vervolging wegens overtreding van een krachtens de Veiligheidswet gegeven voorschrift door den kantonrechter van rechtsvervolging ontslagen. Naar 's rechters oordeel beantwoordde de bedoelde electrische centrale alleen dan aan de omschrijving van een fabriek of werkplaats, in art. 1 der Veiligheidswet gegeven, indien de opgewekte electrische energie, de electriciteit, kon worden geacht eene stof te zijn. Waar nu de vraag, of dit laatste het geval is, er eene is van technisch-wetenschappelijke aard, die door de meest bevoegden in verschillenden zin wordt beantwoord, achtte de rechter zich buiten staat, zelfs na voorlichting van deskundigen, die vraag te beslissen. Deze incompetentverklaring in wetenschappelijk opzicht bracht mede, dat voor den rechter niet vaststond, of de electrische centrale eene fabriek of werkplaats was in den zin van art. 1 der Veiligheidswet, op grond waarvan ontslag van rechtsvervolging werd uitgesproken.

Hoewel getracht wordt eene uitspraak van den hoogerem rechter in deze uit te lokken, acht de ondergeteekende de kans gering, dat zich eene jurisprudentie zal vestigen, volgens welke electrische centralen als fabrieken en werkplaatsen in den zin der Veiligheidswet worden aangemerkt. De overeenkomst, welke bestaat in de omschrijving, door art. 1 der Veiligheidswet en art. 2 der Arbeidswet van fabrieken en werkplaatsen gegeven, maakt het waarschijnlijk, dat de rechterlijke macht de bedoelde inrichtingen evenmin als fabrieken en werkplaatsen in den zin van laatstgenoemde wet zal aanmerken. Toch behoeven de arbeiders, die er werkzaam zijn, evenzeer bescherming als zij, die arbeid verrichten in inrichtingen, waar de bepalingen van die wetten gelden. Trouwens de electrische centralen vertoonen geheel het karakter van fabrieken of werkplaatsen. Het schijnt dan ook in overeenstemming met den geest der beide wetten haar ook te doen gelden voor zulke inrichtingen. Eene aanvulling van art. 2 der Arbeidswet en art. 1 der Veiligheidswet acht de ondergeteekende daarom noodzakelijk, waardoor buiten twijfel wordt gesteld, dat electrische centralen en daarmee gelijk te stellen inrichtingen, fabrieken of werkplaatsen in den zin dier wetten zijn. Een daartoe strekkend voorstel is opgenomen in art. I van het wetsontwerp tot wijziging der Arbeidswet en in art. I van het mede hierbij gevoegde ontwerp tot wijziging der Veiligheidswet.

Vooreerst worden daarin genoemd de electrische centraalstations, onder welken naam bekend staan de inrichtingen, waar electrische energie op eenigszins groote schaal wordt opgewekt om deze te bezigen voor verlichting of krachtoverbrenging. Daarmede zijn voor de wet gelijk te stellen electrische onderstations, waar transformatoren met bewegende deelen of accumulatorbatterijen zijn opgesteld. Onder de eerstgenoemde zijn de inrichtingen te verstaan, waar gelijkstroom van hooge spanning wordt omgezet in een van lage spanning of omgekeerd of waar de transformatie plaats vindt van wissel- of draaistroom in gelijkstroom of omgekeerd. Van deze inrichtingen zijn wel te onderscheiden de op den publieken weg veelal aangetroffen transformatorzuilen. Daarin wordt een wissel- of draaistroom van hooge spanning omgezet in een wissel- of draaistroom van lage spanning. Daar vindt men geen bewegende deelen; slechts bij uitzondering zijn er arbeiders werkzaam; het karakter van fabriek of werkplaats vertoonen zij niet; zij worden door het spraakgebruik ook niet als electrische onderstations aangeduid. Uitteraard dienen de electrische centraalstations en onderstations buiten het bereik der wet te vallen, indien zij niet tot een onderneming behooren, maar b. v. dienen tot verlichting van een landgoed. Daarom brengt de ontworpen bepaling haar alleen dan onder de wet, wanneer er in of ten behoeve van eene onderneming electrische energie wordt opgewekt, getransformeerd of bewaard.

Wijziging van de Veiligheidswet.

Artikel I. Dit artikel vindt reeds zijne toelichting in hetgeen hierboven met betrekking tot art. I van het wetsontwerp tot wijziging der Arbeidswet is medegedeeld.

Artikel II. In verband met art. 7, sub c, der Veiligheidswet bepaalt art. 18 van het Veiligheidsbesluit, na de bij Koninklijk besluit van 16 Maart 1903 (*Staatsblad* n°. 84) aangebrachte

wijziging, o. a. dat de verspreiding van gassen, dampen of stof, die schadelijk voor de gezondheid of hinderlijk zijn, zooveel mogelijk moet worden belet of tegengegaan, zoo noodig machinaal, wanneer een krachtwerktuig aanwezig is. Blijkens hetgeen wordt medegedeeld op bladz. 52 en 53 in het verslag van den inspecteur van den arbeid in de 5de inspectie over 1905 en 1906 werd een bedrijfshef bij eene vervolging ter zake van overtreding van dit voorschrift in hooger beroep van rechtsvervolging ontslagen, omdat niet bewezen was de schadelijkheid der dampen, welke in zijne inrichting ontstonden, wel de hinderlijkheid ervan en omdat het voorschrift van het Veiligheidsbesluit geen voldoende grond vindt in de wet, daar art. 7, sub *c*, der Veiligheidswet alleen spreekt van het verwijderen van schadelijke dampen, gassen en stof.

De juistheid van deze uitspraak kan bezwaarlijk worden betwist. Toch kan naar het oordeel van den ondergeteekende bij het geven van voorschriften op dit punt niet minder ver worden gegaan, dan in het Veiligheidsbesluit geschiedt. Gassen en dampen, waarvan de schadelijkheid voor de gezondheid moeilijk is aan te toonen kunnen voor de werklieden een ware plaag zijn; als voorbeeld zij gewezen op den prikkelenden walm van vetmelterijen, lakstokerijen, eichorei- en koffiebranderijen. In verband hiermede wordt voorgesteld in art. 7, sub *c*, der Veiligheidswet naast de schadelijke, de hinderlijke dampen en gassen te noemen. Tevens strekt het wijzigingsvoorstel om niet alleen te verplichten tot het nemen van maatregelen tot het verwijderen van deze dampen enz., maar ook tot het tegengaan van het ontstaan of de verspreiding ervan. Het behoeft geen betoog, dat het meer doeltreffend is het ontstaan of de verspreiding van de dampen te voorkomen dan deze te verwijderen, en in tal van gevallen kunnen maatregelen in dien zin middelen tot het verwijderen der dampen enz. onnoodig maken of belangrijk vereenvoudigen.

De in de tweede plaats voorgestelde wijziging van art. 7, sub *d*, der Veiligheidswet houdt voor een goed deel verband met de voorgestelde wijziging van art. 1. Vooral in elektrische centralen komen elektrische toestellen voor, waarvan betwist zou kunnen worden, of zij als werktuigen of elektrische geleidingen kunnen worden aangemerkt, maar die toch, worden niet de noodige beveiligingen aangebracht, tot ernstige ongevallen aanleiding kunnen geven. Ten einde nu buiten twijfel te stellen, dat het voorschrift van art. 7, sub *d*, ook voor zulke toestellen geldt, verdient het aanbeveling deze aldaar uitdrukkelijk te noemen.

De aanvulling van art. 7, 1ste lid, der Veiligheidswet, welke ten slotte wordt voorgesteld, houdt verband met de omstandigheid, dat bij rechterlijke uitspraak bindende kracht werd ontzegd aan hetgeen in art. 19 van het Veiligheidsbesluit onder 17 wordt bepaald, daar dit voorschrift geen steun vindt in de wet. Hoewel ook hier de beslissing des rechters juist schijnt, kan het hier bedoelde voorschrift niet worden gemist. Sedert het in werking treden van het Veiligheidsbesluit is het nut ervan gebleken. Aanvulling der wet, ten einde er den noodigen wettelijken grondslag aan te geven, moet derhalve noodzakelijk worden geacht.

Artikel III. Zooals reeds bij de toelichting van art. II van het ontwerp tot wijziging der Arbeidswet werd opgemerkt, kunnen alle bepalingen, welke met de organisatie der arbeidsinspectie verband houden, bij de voorgestelde nieuwe lezing van art. 12 der Arbeidswet uit art. 9 der Veiligheidswet vervallen. Daarom wordt voorgesteld dit wetsartikel in zooverre te vereenvoudigen, dat het alleen een omschrijving in algemeene trekken geeft van de taak, die voor de arbeidsinspectie uit de wet voortvloeit. Afgeweken is van de omschrijving, welke in het geldende artikel voorkomt, omdat daar slechts sprake is van „het toezicht op de naleving der wet”, waaronder bezwaarlijk iets anders is te verstaan dan het opsporen van overtredingen. Op gelijke wijze als in de nieuwe lezing van art. 12 der Arbeidswet behoort uitdrukking er aan te worden gegeven, dat de taak der arbeidsinspectie zich verder uitstrekt.

Behoud van het 2de lid van het wetsartikel kan onnoodig worden geacht. Het heeft thans nog slechts historische betekenis. Niemand denkt er meer aan het toezicht op stoomtoestellen aan de arbeidsinspectie op te dragen.

Artikel IV. Art. 10 der Veiligheidswet kan in verband met art. 14 der Arbeidswet zonder bezwaar vervallen, indien de voorgestelde lezing van art. 12 der Arbeidswet wordt gevolgd.

Art. 15 der Veiligheidswet kan worden gemist, waar het laatste lid van het ontworpen art. 12 der Arbeidswet de noodige voorschriften betreffende het verslag bevat.

Artikelen V en VI. Ter toelichting van deze artikelen moge vooreerst worden verwezen naar hetgeen in de algemeene beschouwingen dezer Memorie is opgemerkt met betrekking tot de wenschelijkheid om art. 12 der Veiligheidswet te wijzigen. Voorts zij nog het volgende opgemerkt.

De nieuwe lezing van art. 12 verschilt, behoudens enkele redactiewijzigingen, in zooverre van het bestaande artikel, dat de verplichting tot kennisgeving van een ongeval aan den burgemeester vervalt, wanneer aangifte van het ongeval ingevolge art. 61 der Ongevallenwet heeft plaats gehad. Alsdan wordt ingevolge de slotlinea van dit wetsartikel het ongeval toch ter kennis van den bevoegden ambtenaar der arbeidsinspectie gebracht. Voor die gevallen kan de verplichting van den burgemeester tot het instellen van een onderzoek naar de oorzaken en de gevolgen van het ongeval zonder bezwaar worden ingetrokken. Immers volgens art. 63 der Ongevallenwet moet vanwege het bestuur der Rijksverzekeringsbank naar een ongeval, aan een verzekerde overkomen, een onderzoek worden ingesteld. Uit de hierbij verkregen uitkomsten zullen in den regel de gegevens zijn te putten, welke de arbeidsinspectie noodig heeft. Ten einde evenwel te zorgen, dat deze uitkomsten ter kennis van de arbeidsinspectie worden gebracht, is eene opdracht aan het bestuur der Rijksverzekeringsbank noodig tot mededeeling van den uitslag van het onderzoek. Deze is opgenomen in het nieuw ontworpen art. 12bis. Intusschen zal het, naar zich laat aanzien, niet noodzakelijk zijn, dat het bestuur van den uitslag van elk onderzoek aan de arbeidsinspectie kennis geeft, zoo wanneer het ongeval niet is voorgekomen in eene onderneming als art. 12 der Veiligheidswet op het oog heeft, of het ongeval van geringe betekenis is. Deze gevallen in de wet te omschrijven schijnt minder gewenscht, daar de meening omtrent de betekenis van een ongeval door de ervaring belangrijk kan worden gewijzigd. Daarom laat het 2de lid van art. 12bis aan den Minister over de gevallen aan te wijzen, waarin de verplichting, in het 1ste lid bedoeld, niet op het bestuur der Rijksverzekeringsbank zal rusten.

De bevoegdheid, welke in de slotwoorden van het bestaande art. 12 aan het districtshoofd der arbeidsinspectie wordt toegekend, behoort bij de ontworpen regeling behouden te blijven. Zij wordt verleend bij het nieuwe art. 12ter.

Artikel VII. Blijkens hetgeen in de algemeene beschouwingen dezer memorie werd opgemerkt, zal het Veiligheidsbesluit, alwaar in de artt. 20, 21 en 22 van „den inspecteur” sprake is, in verband met de reorganisatie der arbeidsinspectie niet ongewijzigd kunnen blijven. Ingevolge art. 25 der Veiligheidswet zal zulk eene formeele wijziging niet eerder dan een jaar na de afkondiging in werking kunnen treden. Hoewel hiervan wellicht geen praktische bezwaren het gevolg zullen zijn, blijkt daaruit toch wel, dat wijziging van dit wetsartikel gewenscht is. Nog meer treedt dit aan het licht, wanneer men in aanmerking neemt, dat het artikel het in werking treden binnen het jaar verhindert zelfs van wijzigingen van het Veiligheidsbesluit, welke ten doel hebben de industrie van onnoodig geworden lasten te verlichten. Hetzelfde is het geval, wanneer dringend noodige, nieuwe voorschriften worden gegeven, ook indien deze geen noemenswaardige kosten of lasten van anderen aard voor de bedrijfshefden met zich brengen. Op grond van een en ander zijn er naar het oordeel van den ondergeteekende alle termen aanwezig om in deze meer vrijheid aan de uitvoerende macht te laten. Wordt het artikel gewijzigd, zooals bij dit wetsontwerp wordt voorgesteld, dan behoeft geen vrees te bestaan, dat de Regeering de industrie onverhoeds met bezwarende voorschriften zal overvallen. De ervaring, welke sedert het in werking treden der wetgeving ter bescherming van de arbeiders is opgedaan, heeft voldoende geleerd, dat langs dien weg weinig kan worden bereikt en dat het alle aanbeveling verdient, alvorens op grond van Arbeids- of Veiligheidswet voorschriften van eenigszins ingrijpenden aard vast te stellen, de ontwerpen ervan ter kennis van belanghebbenden te brengen en daarover overleg met hen uit te lokken. Zooals bekend, heeft ondergeteekende in dien geest gehandeld bij de herziening van den algemeenen maatregel van bestuur, bedoeld in art. 4 der Arbeidswet. Wordt die weg gevolgd bij het uitvaardigen van nieuwe voorschriften op grond van de artt. 6 en 7 der Veiligheidswet, — en de ondergeteekende is van de noodzakelijkheid hiervan overtuigd — dan verliest art. 25 der wet in zijn tegenwoordigen vorm veel van zijne betekenis. Om die reden kan behoud van de geldende lezing ook niet van overwegend belang worden geacht.

Artikel VIII. Ter toelichting van dit artikel moge wederom

Wijziging van de Arbeidswet, de Veiligheidswet, de Hinderwet, de Phosphorluciferswet 1901, de wet van 22 Mei 1905 (*Staatsblad* n°. 143) en de Ongevallenwet 1901.

verwezen worden naar hetgeen hierboven bij het 4de lid der nieuwe lezing van art. 12 der Arbeidswet (art. II van het ontwerp tot wijziging dier wet) is aangeteekend.

Wijziging van de Hinderwet, de Phosphorluciferswet 1901 en de wet van 22 Mei 1905 (Staatsblad n°. 143).

De wijzigingen, welke in deze wetten worden voorgesteld, schijnen na hetgeen werd aangeteekend bij de vorenbedoelde wijzigingsvoorstellen, welke met de reorganisatie van de arbeidsinspectie verband houden, geene nadere toelichting te behoeven.

Wijziging van de Ongevallenwet 1901.

Art. I van het ontwerp tot wijziging der Ongevallenwet houdt uitsluitend verband met de reorganisatie der arbeidsinspectie en vindt in het voorafgaande voldoende toelichting. Art. II heeft nog eene andere strekking. Indien de regelen der Veiligheidswet omtrent de kennisgeving van ongevallen overeenkomstig de hierbij aangeboden voorstellen worden gewijzigd en het laatste lid van art. 61 der Ongevallenwet onveranderd bleef, zouden de kennisgevingen van ongevallen, die onder de Ongevallenwet vallen, het districtshoofd der arbeidsinspectie veelal later bereiken dan thans het geval is.

Thans immers wordt ingevolge art. 12 der Veiligheidswet aangifte door het bedrijfshoofd bij den burgemeester gedaan, die de aangifte binnen 24 uren aan den inspecteur van den arbeid moet doorzenden. Bij de ontworpen regeling zou zonder wijziging van de slotbepaling van art. 61 der Ongevallenwet

de aangifte moeten worden gedaan alleen aan het kantoor der posterijen, dat beide exemplaren der aangifte zou hebben door te zenden aan het bestuur der Rijksverzekeringsbank. Dit eerst zou een der exemplaren aan den inspecteur verzenden. Nu kan vertraging in de kennisgeving aan de arbeidsinspectie ten deele het doel doen missen, waarmede zij is voorgeschreven. Indien toch een zelfstandig onderzoek van wege de arbeidsinspectie naar oorzaak en gevolgen van een ongeval noodig blijkt, is het gewenscht, dat dit zoo spoedig mogelijk, nadat het ongeval heeft plaats gehad, worde ingesteld. Is eenige tijd na het ongeval verstreken, dan zal het niet zelden voorkomen, dat de ambtenaren der arbeidsinspectie ter plaatse niet denzelfden toestand aantreffen, welke ten tijde van het ongeval bestond, en het onderzoek weinig of geen resultaat opleveren.

De kennisgeving aan het districtshoofd der arbeidsinspectie kan worden bespoedigd door een exemplaar der in art. 61 van de Ongevallenwet bedoelde aangifte door het kantoor van ontvangst rechtstreeks te doen verzenden aan het districtshoofd.

Ten einde dit te bereiken, behoort in art. 61 der Ongevallenwet de voorgestelde wijziging te worden aangebracht.

De ondergeteekende heeft zich ervan overtuigd, dat tegen eene wijziging in dien zin bij zijn ambtgenoot van Waterstaat in verband met de belangen van den dienst der posterijen geen bezwaar bestaat.

*De Minister van Landbouw,
Nijverheid en Handel,*

A. S. TALMA.

